

Første tale om kvinden: Det unge menneske

*Dersom det er latterligt at kysse
en styg pige, er det også
latterligt at kysse en smuk*

Kierkegaard

Det unge Menneske rejste sig, erklærede, at han følte vinens magt, hvilket også var til dels synligt; thi blodet bankede stærkt i hans tindinger, og hans ydre var ikke så skønt, som før måltidet.

Han talte således:

Dersom der er sandhed i digternes ord, kære drikkebrødre, da er jo ulykkelig elskov den tungeste smerte.

Skulle det behøve noget bevis, så agter på de elskendes tale. De siger, at den er døden, den visse død, og tro det første gang fjorten dage; anden gang siger de det er døden, tredje gang siger de det er døden, og endelig dør de engang – af ulykkelig elskov; thi at de dør af elskov, derom er ingen tvivl, og at elskoven må tage tre gange for at tage livet af dem, er ligesom at lægen må tage tre gange for at få den faste kindtand trukket ud. Men er ulykkelig elskov således den visse død, hvor lykkelig er jeg da ikke, som aldrig har elsket, og forhåbentlig kun driver det til at dø engang, og heldigvis ikke af ulykkelig elskov?

Men måske er netop dette den største ulykke; hvor ulykkelig må jeg da ikke være?

Elskovens betydning må formodentlig (thi jeg taler som den blinde om farverne) må formodentlig være dens salig-

hed, og udtrykket herfor er igen, at elskovens ophør er den elskendes død. Dette forstår jeg som et tankeeksperiment, der sætter liv og død i forhold til hinanden. Men skal elskoven blot være et tankeeksperiment, så er jo de elskende latterlige, som virkelig går hen og forelske sig.

Skal den derimod være noget virkeligt, så må jo virkeligheden bekræfte, hvad de elskende siger om den. Men høres eller spores det nu i virkeligheden, at dette sker, om det end høres, at det siges. Allerede heri ser jeg en af de modsigelser, hvori elskov indvikler et menneske; thi om den er anderledes for de indviede, ved jeg ikke, men mig forekommer den at indvikle et menneske i de besynderligste modsigelser.

Intet andet forhold mellem menneske og menneske gør fordring på den idealitet, som elskoven, og dog skønnes den aldrig at have den. Allerede af den grund frygter jeg elskov, fordi jeg frygter den skulle have magt til også at få mig til at snakke hen i luften om en salighed, jeg ikke fornemmer, og om en smerte, jeg ikke fornemmer.

Jeg siger det her, da jeg er budt at tale om elskov, skønt ukyndig, jeg siger det her i en omgivelse, der tiltaler mig som et græsk symposium; thi ellers ønsker jeg ikke at tale derom, ønsker ikke at forstyrre nogen i hans lykke, men nøjes med mine egne tanker.

Måske er disse tanker i de indviedes øjne kun tåbeligheder og spindelvæv, måske er min vankundighed forklarlig af, at jeg aldrig har lært eller ønsker at lære af nogen, hvorledes man kommer til at elske, at jeg aldrig, fordi det var raskt, har udfordret en kvinde med et blik, men altid slået øjet ned, uden at ville hengive mig til et indtryk, førend jeg har udgrundet, hvad den magt har at betyde, i hvis vold jeg giver mig.

Her blev han afbrudt af Constantin, der foreholdt ham, at han, ved at tilstå, at han aldrig havde haft nogen kærlighedshistorie, havde udelukket sig fra at kunne tale.

Det unge Menneske erklærede, at han til enhver anden tid skulle med glæde efterkomme en befaling, der påbød tavshed, da han ofte nok havde følt det kedsommelige i at tale, men her ville han forfægte sin ret.

Netop det, slet ingen kærlighedshistorie at have haft, var også en kærlighedshistorie, og den, der kunne sige dette, var netop berettiget til at tale om eros, fordi han i sin tanke kunne siges at forholde sig til hele kønnet, og ikke til de enkelte.

Det bevilgedes ham at tale, og han vedblev.

Da min berettigelse til at tale nu har været draget i tvivl, så har denne tvivl vel tjent til at fritage mig for Jeres latter, thi jeg ved vel, at som det blandt bønderkarle ikke anses for en ret karl, der ikke har en tobakspibe, så anses det blandt mandfolk ikke for en ret karl, der ikke er forsøgt i elskov.

Vil nogen le, da ler han, tanken er og bliver mig hovedsagen. Eller har måske elskov det privilegium at være det eneste, hvorover man ikke skal tænke forud, men først bag efter? Hvis så er, hvad ville da ske, dersom jeg, den elskende, kom til bag efter at tænke på, at det var bag efter?

Se! Derfor vælger jeg forud at tænke over elskov.

Vel siger de elskende også, at de har tænkt forud derover, men det er ikke så. De forudsætter, at det at elske hører et menneske væsentligt til, men det er jo ikke at tænke over elskov, men at forudsætte den, for at være betænkt på at få sig en elsket.

Overalt hvor da min refleksion vil gribe elskoven, beholder jeg kun modsigelsen. Undertiden er det mig vel, som var der undgået mig noget, men hvad dette er, kan jeg ikke sige, derimod kan min refleksion atter straks her vise mig modsigelsen. Se, derfor er det min betragtning af eros, at den er den største modsigelse, der lader sig tænke, og til lige komisk.

Det ene svarer til det andet.